

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

פניני הלכה

מנהגינו שאין מברכין ברכת המזון על הכוס בבית האבל

כתב מהרי"ץ בשו"ת פעולת צדיק (ח"א ס"ז)
ו"ל: ועל מה ששאלת אם יש לברך בבית האבל בכוס: תשובה: מן הדין יש לברך
המשך בעמוד הבא

אלה מסעי בני ישראל (במדבר לג. א)

מובא ב'מדרש תנחומא' למהר"ד עדני זצ"ל על פסוק זה: מִשַׁל לְמֶה הַדְּבָר הַזֶּה. לְמַלְךְ שְׁהִיָּה בְנוֹ חוֹלָה, הוֹלִיכוֹ לְמָקוֹם אַחֵר לְרַפְאוֹתוֹ. בֵּינָן שְׁהִיָּה חוֹזְרִין, הַתְּחִיל אָבִיו מוֹנֶה כָּל הַמְּסָעוֹת, וְאָמַר לִיה: כָּאֵן יִשְׁנֶה, כָּאֵן הוֹקְרֶנּוּ, כָּאֵן חֲשַׁשְׁתָּ אֶת רֵאשֶׁךְ. כִּךְ אָמַר לִיה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁה, מָנֶה לָהֶם כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַיָּבֵן הַכְּעִיסוּנֵי. לְכִךְ נֶאֱמַר: אֵלֶּה מְסָעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. עכ"ל.

למדנו מהמדרש שעל האדם לידע ולזכור את תלאות חייו ואת אשר עבר עליו וכיצד ריחם ה' עליו והצילו מכל רע, וכך ידע להוקיר ולהעריך את מי שאמר והיה העולם, צורו אשר בראו והטיב ומטיב עמו בכל רגע ורגע. והתבוננות זאת אינה נמצאת רק אצלנו העם הנבחר בניו של- מלך מלכי המלכים, אלא אף מצויה להבדיל אלף אלפי הבדלות אצל הגויים אשר יודעים ומכירים, שהכל נסיו יתברך ויתעלה שמו ואומרים זאת אף בפיהם.

אלה מסעי בני ישראל, בדומה לו אנו יוצאים בחופשה לטייל עם בני ביתנו והוא לכשעצמו דבר טוב ואף נצרך ובגדר 'מים קרים אל נפש עיפה' (משלי כה. כה), והוא דבר שנהגו בו אבותינו וכלל ישראל. אך לצערנו בדורנו, יש מפרשים זאת להתפרקות ולהשתוללות ב"מ. אין ספק שאכן כולם הולכים להחליף כח ולהתרענן, אך ח"ו לא להתפרקות והתפרקות מוזכרת בתורה לרעה על מעשה העגל, זיתפרקו כל העם את נזמי הזהב' (שמות לב. ג), ה"י.

על כן יש לתת דגש ביציאתנו לטיול על כמה וכמה דברים חשובים מאוד. הראשון, 'מה רבו מעשיך ה'' (תהילים קד. כד). בכל יום אנו חיים בשגרה ולא רואים נפלאות ה', ר"ל, לא מתבוננים בגדולת מעשה ה'. וזאת על אף שאנו אומרים זאת בכל יום ויום בתפילתנו 'המחדש בכל יום מעשה בראשית' ועוד רבות, וזאת מחמת השגרה ומחמת הרגלנו היומיומיים, ולכן לא מקיים האדם בעצמו 'מבשרי אחזה א-לוה' (איוב יט. טו). אך כאשר אדם יוצא משגרתו ורואה דברים אשר אינם רגילים לעיניו, פותח הדבר את ראייתו ומתבונן בה בלב. להמחיש הדבר, כאשר תעבור (חוץ מכבודכם) חתולה ברחוב, האדם לא ישית לבו אליה ויתכן שאף לא ישים לב שהיא עברה לידו. אך כאשר תעבור (חוץ מכבודכם) צפרדע, יראה וישית לבו אליה על אף שהיא יותר קטנה הרבה מהחתולה.

נוסף לזאת כאשר אנו הולכים לכל מיני מקומות, כדאי מאוד לקשר את אשר עינינו רואות למאמרי חז"ל, וכגון מה שמספרת הגמרא (ברכות לא). רב כהנא לזיה את רב שימי בר אשי מהנהר עד מקום הדקלים בבל. כשהגיעו לשם, אמר לו, מר (אדם חשוב) נכון הדבר שאומרים האנשים שאלו הדקלים של בבל מזמן אדם הראשון נמצאים כאן? אמר לו, הזכרת לי דבר שאמר רבי יוסי ברבי חנינא. שאמר ר' יוסי ברבי חנינא, מהו שכתוב (יחזקאל ב. ג) 'בארץ אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם, וכי מאחר שלא עבר היאך ישב? אלא לומר לך, כל ארץ שגזר עליה אדם הראשון לישב נתישבה, וכל ארץ שלא גזר עליה אדם הראשון לישב לא נתישבה, ע"כ. וכן כאשר מגיעים לקבר של תנא או רב, לדבר אודותיו ולהזכיר מנפלאותיו וממאמריו. הדבר יחזק ויקשר אותנו המטיילים ובפרט ילדינו, לתורתנו הקדושה והנצחית, לראות דברים במוחש אשר גורמים לזכרון הדברים יותר טוב, דאינו דומה תא שמע לתא חזי.

דבר נוסף ואפילו יותר חשוב מן הקודמים, הוא עניין המשמעת וחינוך לגבולות. דכל זמן שהילד נמצא בשיגרת חיים מסוימת כבר הגוף פועל מתוך הרגל, שזמן שינה, שזמן סעודה, סעודה. וכו' אך כאשר משנים לו את מקומו הרגיל, אזי הגוף אינו מתנהג לפי הרגליו וקשה לילד לשמור גבולות ולעשות את אשר אומרים לו היות והפיתויים רבים. וזה אחד הסיבות שאנו במוסדותינו מחייבים שכל התלמידים ללא יוצא מן הכלל יצאו לטיול, דאו נבחן התלמיד ומתרגל עצמו לשמוע ולהקשיב לכל אשר אומרים לו, על אף שאינו בהרגליו. וכמובן שלא נדרוש מהילד להתנהג בדיוק כפי שמתנהג עמנו בימי השיגרה, ולכן נהיה חכמים ומראש לא נדרוש ממנו דברים אשר קשה לו מאוד בפיתויים. לדוגמא, ביום יום נבקש ממנו לשתות במקום אחד ולא לטייל עם הכוס הנה והנה, משא"כ בשעת הטיול כאשר אנו סמוך לנחל וכיו"ב לא נבקש ממנו תעמוד במקום אחד. ואיזהו חכם הרואה את הנולד.

וכיון שיש עוד להאריך הרבה בזה, ע"כ בעה"ת נמשיך מאמר זה בשבוע הבא אם יגזור ה' בחיים.

יתברך משפע בריכה העליונה, האיש הצעור והנחבא, אשר ידיו רב לו מקדמת דנא, להגדיל תורה ולהאדירה, ובפרט למוסדותינו התלמוד תורה, ה"ה אילן נגר הי"ו. יה"ר שיוכה להמשיך ולהגדיל פעליו לתורה ולקדושה, מתוך רווח אפשר ועושר ונחת ושמחה, וכל צאצאיו יהיו מגדולי הדור הבא, משמרים מסורת אבותינו הנאמנה.

מחידושי רבותינו

העויזב את התורה נופל ביד יצר הרע

ויחנו ברפידם ולא היה שם מים לעם לשנות (במדבר לג. יד)
 נראה לענ"ד כי יש לרמוז בזה, שלא שרתו מי התורה. כי התורה נמשלה במים, כמו שדרשו חז"ל בבבא קמא דף יז. ובתנא דבי אליהו זוטא פרק י"ג ובכמה דוכתי, על פסוק (ישעיה נה א) הוי כל צמא לכו למים. ועיין עוד בדברינו לעיל פרשת בשלח על פסוק ובני ישראל וגו' והמים להם חומה, ד"ה ויתכן. ובפרשת יתרו על פסוק ואשא אתכם, ד"ה ברם. וזהו שדרשו חז"ל בסנהדרין דף קו. ובמכילתא שלהי פרשת יתרו ובכמה דוכתי על פסוק (שמות יז ח) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים, שרפו ידיהם מדברי תורה:
 ברם מי שמתחזק ומשתדל, עויזב את העצלות ואינו מרפה את ידיו, הוא חונה ושרוי בעסק התורה שניתנה בסיני, וזהו שנאמר (בפסוק טו) ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני. אבל אם אינו עושה כן, נופל חלילה בטומאת התאוות ויצרא דעבירה, כי אין תרופה ליצר הרע אם לא התורה, כמו שאמרו חז"ל בקידושין דף ל: בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין. ונתבאר באריכות בדברינו דלעיל פרשת תרומה על פסוק ועשו ארון עצי שטים. ועיין ברכות דף ה. לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצה"ר, נְצַחוּ, מוטב. ואם לאו, יעסוק בתורה וכו'. וזהו שנאמר (בפסוק טו) ויסעו ממדבר סיני ויחנו בקברות התאוה. ר"ל שהעויזב את התורה שניתנה בסיני, מיד הוא נצלל ונטבע בריבוי תאוה (וחכרני שראיתי רמז זה בשם אחד מהגדולים), באופן שהוא קבור כמת מבחינה רוחנית, ואף מבחינה גשמית מביא על עצמו חלאים עד מיתה. ולכן כינו חז"ל בכמה דוכתי לבית הרחם בשם קבר, וכמ"ש בס"ד באריכות בעיני יצחק על שלחן ערוך המקוצר יורה דעה הלכות יולדת סימן קנ"ו אות י' ד"ה וקבר, ולעיל פרשת בראשית על פסוק זה ספר תולדות אדם:
 (נפלאות מתורתך למרן הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א)

פתרונות לפרשת 'מטות' אחודה חידה! משה ואלעזר הכהן יצאו לקראת ישראל משום כבוד הצבור כמובא בחלק הדקדוק למהר"ץ (במדבר לא. יא). הזוכה: מי שהכל שלו. מי בתמונה: הרב יעיש קארני.

מחמל"ן סימן לסדר לידוק ובפרשתים בלב החזק כסדר בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

פניני הלכה

המשך מהעמוד הקודם

כשהם שלשה וכל שכן בעשרה. אלא שאני ראיתי למורי זקני מה"ר צאלח נ"ע שהיה מדחה הכוס בבית האבל למעט בשמחה, ומטי בה משום מנהג שכך נהגו רבותינו הקדמונים בעיר צנעא יע"א:
 וכתב עליו הרב אברהם נדף זצ"ל בזה"ל: וכן אנו נוהגים עד היום, אלא שיש קצת משבאו לירושתו שרצו לשנות ואבל לא קיימא לן הכי, כיעוין במבוא לש"ע המקוצר ריש פרק ב'. משבירו ולנהוג כמנהג ק"ק ספרדים פעה"ק ת"ו, עכ"ל.

והרב שלום יצחק הלוי כתב על מהרי"ץ בזה"ל: הרב המחבר מטי בה מטעם מנהג. משמע דלדינא בעי כוס. וגם לא אנהר לן עיניי על מי מקדושים סמכו מנהג זה. ואחרי נשיקת עפר רגליו נראה לי כי זה תלוי במחלוקת ראשונים מהא דאיתא בגמ' (כתובות ח) החזירו הדבר לישנו. רש"י פירש לישנו לעשרה כוסות וכו'. ורמב"ן פירש לישנו שלא ישתו אלא בתוך הסעודה, דייך שלאחר הסעודה משכר (סו"ט וכו' י"ד סי' שצ"ח). והיינו טעמא דאיתא בגמ' התחילו שותין ומשתכרין. וכן נראה מדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהלכות אבל ה"ו. ועיין לחם משנה מה שיישב בזה דברי רמב"ם שבפ"ג שנראים סותרים למ"ש בפ"ר. ועיין בכסף משנה שם ובב"י שם. יצא איפוא כי מנהגינו שאין מברכין בהמ"ז בכוס בבית האבל, מיוסד על פי סברת הרמב"ן והטור וגם אליבא דהרמב"ם ובלכתחלה. ודו"ק, עכ"ל.

ובנוה צדיק להרה"ג משה רצאבי שליט"א (שם אות א) כתב, שהיות שמנהגינו כהרי"ף והרמב"ם שמעיקר הדין ברכת המזון אינה טעונה כוס, לפ"ז אתי שפיר הטעם שנהגו לדחות הכוס בבית האבל (ואפילו כשהם עשרה), כמו שהביא רבהמ"ח בתר הכי. דשם נהגו כעיקר הדין דאינה טעונה כוס למעט בשמחה. ושעל דרך זה כתב רבהמ"ח לקמן ח"ג סימן ע' טעם שנהגו לברך על כוס שכר כשאין יין בעיר ע"ש.

וכן העלה מנהגינו מרן הגר"י רצאבי שליט"א בשע"ה (י"ד סי' קפ"ה - ה"א) יעו"ש גם במקורות שהביא בעיני יצחק.

בדרכיהם אתהלך...

גם גנב הוא בן אדם

קופת הצדקה של הצבור בתימן, היתה באה מדמי עורות וחלבים הנאספים מאת הקצבים השוחטים עבור הצבור. תקנה זו עתיקת יומין, וממנה מתפרנסים העניים הצנועים, ובמקרים למי שפונה וקוק לכך להכנסת כלות וחתנים ולימי החגים. ובזמן שהקופה ריקה, פונים לעשירי העם ומתרימים אותם די הצורך לחלוקה לימי החגים.

כשנבחר הרב יחיא יצחק הלוי לרב הראשי לתימן מצא את הקופה ריקה, ולא יכלה לשאת בכלכלת העניים, אף לזקוקים ביותר. ולא עוד אלא שהיתה הקופה עמוסה בחובות. אז אור כגבר חלציו ועמד בראשה, הנהיג בה סדר, קנה קופת ברזל לאסוף בה כל הכסף הנגבה, נבחר ועד מפקח, נבחר ממונה על אוסף העורות מבית הקצבים אליו הביתה, נבחר ממונה לאסוף החלבים מחנויות הקצבים למקום שמור. הבורסקים היו באים אליו הביתה לקנות העורות יום יום. עמד על הגובה הדרוש במכירת העורות, בהשגחה מעולה, לא נעלם ממנו אף עור אחד.

פעם אחת התגנב בורסי אחד לבית, וראה עור יפה. החליף אותו בעור אחר גרוע שקנה מאצל הערבים. אותו היום כשבאו הבורסקים לקנות העורות (כי עשה חזק במכירתן על ידי הכרה וכל המוסף זכה), ונהגו הקונה שוטח העור לבדוק אם שלם הוא מכויות ולא מקורע. אותו היום פתח אחד הקונים לבדוק העור, ובעינו החדה של הרב הרגיש שהעור מוחלף, בזה שמקום השחיטה של יהודים שונה משל ערבים (כי הוא מומחה בזה). תיכף העמיד הקונים ואמר להם, עור זה איננו של הקדש, ורוצה לדעת מי החליפו. המחליף היה בין הנוכחים באותו העת. הסתכל בפני הנוכחים, וראה פני המחליף שהחזירו. אמר להם לכו עכשיו, אינני מוכן למכור עד שאמצא מי החליף אותו. הסתלקו להם והזמין הגנב לביתו, אמר לו, אינני רוצה לבייש אותך, או שתלך תיכף להביא העור שהחלפת, או אני ואתה נלך כעת יחד לביתך ואוציא העור מביתך, ואז תהיה לך בושה לדורות. האישי הודה והלך והביא העור המוחלף ולקח עורו בכפן.

(אישי מיניי ח"ג עמ' פב)

לז"שק
 תומר ישראל בן יעקב
 ואודליה בת מנשה

לעילוי נשמת
 מרת חביבה בת רחמה
 אוחנינה ע"ה תנעב"ה

לעילוי נשמת
 מוהר"ר חיים בן שלמה עדני זצוק"ל
 מרא דאתרא דאליכין, תנעב"ה

מהליכות אבותינו

לרפואת דוד בן יאיר
והודיה בת אוריאל
אהרן בתשכחע"י

צמצוהי לשון
שטות - מה שכיום אומרים
רוח שטות.

שירה, מעלתה

אחד הדברים המיוחדים את יהדות תימן, היא השירה. לדבר אודתה צריך לייחד כמה וכמה עלין אך אכ"מ, ע"כ נסתפק עתה בחלק ממה שכתב מוהר"ר יהודה גיזפאן זצ"ל בהקדמתו לדיוואן, וז"ל:

ידוע המפורסם וגלוי הוא לכל רואי השמש אשר הריחו בעצד הגלות האחרון הכבד, והעצד המגיע למעלה גלות השכינה אשר היא גולה עמנו זה כמה שנים דור אחר דור על גזוליה תרחף, מוז אל זן שה פורה ישראל, בין שבעים ואבים, מוכים ומעונים לעיניה, מיום שחרב ביהמ"ק ועד עתה בכל צרתם לו צר, ויד צר הולכת ומתגברת בכמה צרות, חמש שוד ישמיעו עליהם תמיד. ואין דורש ואין מבקש על מה בניה הטבעו, ואם המצא ימצא מי שמתעורר על זה א' מעיר וב' ממשפחה מתפלל יחידי בינו לבין עצמו וכסה חמס ושוד על לבושו, מליבא לפומא לא גלי מה זה ועל מה זה, ומה מועיל בונה א' בין כמה הורסים, הכזאת תהיה תפלה נבחרת ומתקבלת, יחיד ורבים הלכה כרבים, והכל תלוי בתשובה, והכ' צוות ואו, שובה ישראל מורה על כללות ישראל, וכמה פסוקים יעידון יגידון כולם כאחד בתשובה זאת צריכה להיות בכללות, ואם אין תשובה ראויה מה שהיה הוא שיהיה, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע עד שיהיה עתה, ובמה נקדם את פני יוצרנו, ואיך נשא לבבינו אליו ולא חסנו על כבודו וכבוד שמו המחולל בגוים בסיבתנו, ולא באה התעוררות הגאולה כי אני מזומן לקבל אתכם בתשובה, קראתי ואין עונה. קראתי שובו אלי ואשובה אליכם, ונתקיים ואביט ואין עוזר ואשתומם ואין סומך ותושע לי זרועי, אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה, על כן העיר ה' את רוח אדונינו מאור גלותינו הר"ר שלום שבזי זלה"ה וחיבר שירים שסגולתן להבריח המשטינים המונעים תפילתינו מלעלות כמו שכתב הרב בעל חמ"י בספרו הקדוש ע"ל בפ"ז דשבת ויש לכל איש ישראל לזמר ולנצח שיר ושבחה הלל וזמרה לעורך חבצלת השרון לשיר בשיר נעים, ובו ימצא תועלת גדולה לעליונים למעלה, וגם הנפש לא תמלא מאורי אור של מעלה, וכמו שהיורדים במרכבה צריכים לומר שירות. ומכח אותם השירות נפתחים להם שערי מרכבה, והם נכנסין להיכלותיה ומתוסף בהם כח ללכת מעלה בכח השירות ואפס השירה לא יעצרו כח להלך. כי בעודם משוררים הם מהלכים, ושמש בגבעון דום יוכיה, שאם לא משתיקו יהושע לא היה יכול להעמידו, שבכח השירה מהלך ממזרח למערב, א"כ גם בנ"א אשר בעפר יסודם, בכח השירים אשר ישירו לה' יעלו ויכנסו בהיכלות הכלה כל אחד כפי הראוי לו וכ"ש בשירים דאית בהון קבלה אמיתית, עכ"ל.

ושירים אלו שחיבר הר"ר שלום שבזי זלה"ה נכבדות מדובר בהם הן אומר והן דברים שעומדים ברומו של עולם, איש מפי איש פה קדוש הרשב"י ובחי"י ומפי חכמים שאחריו ההולכים בעקבותיו, ויש אנשים און להם, מתקבצים לשתות יין נסיכים בשמחת מריעות כבמזמזוטי חתן וכלה וגם שירים שלו קול ברמה נשמע מן הפה ולחוקי, ולא נודע כי באו אל קרבנה, וירץ לבם אליהן החוצה אל העין לפי ראות עיניהם ולא ידעו הבין הדברים ההם בפנימיותם ובתיקונם, ומפנים לבם אל החומר שבם וחושקים בהם ונעשו להם כשאר כלי זמן דברים הפורחים באויר לא מעלים אלא מורידים, ומוסיפים על חטאתם פשע רח"ל. וכבר צווח עליהם החכם בעל חמ"י, וכתב בספרו תוכחה מגולה על זה וראיתי להעתיקה ולהביאה לכאן כי כל רואיה יכירה ויחדל משמוע קול מרנן עד"י, והוצרכתי לדלג ממנה דברים שאינן לעניינינו פה אבל לא להוסיף וז"ל פ"ג דשבת.

ואני המחבר הגבר רואה עני עמי ולבי כל הימים, על כמה מבני ישראל ההולכים בחשך וישתו וישכרו עד הגיעם לשכרותו של לוט ומתרועעים עד מקום הדשן והעונג, אוי להם כי גמלו לרוחם רעה, ויהי להם שכר פרי הבטן לפתן וכריסים לקרן, והמשתה למשטה, והמאכל למאכלת, כי פעולת האדם תהיה בס לבהלות, ועולם חשך בעדם, כשוכב בלב ים, וכשוכב בראש חבל, ותרבה תאנייה ואניה בקרב ביתם, ומי זה יגש לאמר להם מדוע ככה עשית, הכזה יהיה קיבוץ יבחרוהו ה', עוד ידו נטויה כחוי חורמן להכותו פצע וחבורה ומכה טריה וידרכו את לשונם בקשת רמייה לחרף ולגרף את המתים ואת החיים, אוי להם, אהה עליהם לעושי אלה, והשכינה מה הלשון אומרת קלני מראשי, קלני מזרועי, המעט מכס יתר הבו, אשר בזיתם את שמי במשתה היין והשכר, הרוג בקר ושחוט צאן, ושכחתם את כבודי וקול או, קרא ואמר מה אקרא הנה אלה רשעים מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו, אשם לא תכבה, ותולעתם לא תמות, כי אש קדחה באפי עד עולם תוקד והנפש היפה היא מר לה תתיפח תפרש כפיה, אף היא תשיב אמריה אלכה ואשובה אל מקומי הראשון לא אוכל און ועצרה. נסתני ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה. אוי לך בן אדם ולעת ולא איש, הטוב היות גזרת ספיר ויהלום הנשמה כבודה בת מלך רמוסה ועצובת רוח ברוע מעללך, לו הקשבת את שועתם עליך תבחר מות מחיים ויתפרדו כל עצמותיך וכמים נשפכת ונמס הלב ורפו ידים, וה' הטוב יכפר בעד עכ"ל ז"ל ואביעה ראה וקדש. על כן ראוי לכל ירא שמים לידע ולהודיע הדברים כל מה דאפשר, והכל לפי ראות עיני הדיין אולי ישמעו ויבינו כ"א כפי שיעורו. ובפרט יאמרו אותם בגילה שיש בה רעדה ע"כ וחלתי ואירא לכתוב בקצת מקומות פירוש איזה מלה כפי קוצר השגתי בראיה מהפסוק או מדברי רז"ל כדי שיהיה בזה הערה לאנוש בערכי לא לשרידים אשר ה' קורא אשר חכמתם רוחי. ופן ישתה וישכח מחוקק חוק הגלות ושכינתו ית' והעצד המגיע למעלה יותר ממה שנוגע אלינו זאת ועוד אחרת שנראה ח"י חולשה ומיעוט יכולת בי"ס, שאינן משפיעות לזולתן ולכך נא' צור ילדך תשי, ובהיפך תנו עוז לאלהים כמ"ש הרח"ו ע"ה בספרו הנקרא שער הקדושה לפיכך ניתקנו שירים אלו לאמרם על יין שאנו מבקשים מאת ה"ת שיחיש לגאול אותנו הגאולה השלימה, יוסיף ה' שנית ידו לגאול שארית הפליטה ולא יתכן גאולתנו עד שנשוב אליו יתברך מאשר חטאנו בעשיית העגל אשר עוצם גלותינו מסיבתו כי כבר היינו מתקנים ופסקה זוהמת הנחש ממנו במעמד הר סיני, וניתקן חטא אדם הראשון אשר הוא הסיבה ושאר שבעים המעכב להיותנו גולים כדי לקבץ ניצו' הקדוש' שנתפורו בחטאו וחזרה קושיא למקומה בעשיית העגל, ולכן אנו שבים עתה לפני השי"ת ומבקשים ממנו שיגאלנו ויקבץ פוורינו מבין הגוים הם ניצו' הקדושה שנתפורו בחטא אדה"ר באכלו מעץ הדעת למ"ד גפן היה במה שקלקלנו בו נתקן וזהו מה שנוהגים לומר על הכוס סברי מרנן ורבנן כלומר מה אתם סוברים בזה הכוס אם הוא ככוס של אדה"ר, והם עונים אחריו לחיים ר"ל אינו כמותו שגרם מיתה לעולם, אלא לחיים, וכן עד"ז מה שנוהגים לומר תזכו לחיים כששותים, כ"ז כדי לזכור מה שהיה, כדי לשוב בתשובה שלימה לפני ה"ת על מה שהיה כבר, כי נשמותינו היו כלולים וכאלו, אנו החוטאים בעצם, והיה מן הראוי שלא לשתות יין עוד אלא הותר מדרך אבל ומרי נפש כמ"ש תנו שכר לאובד ויין למ"י, וכדי לשמח חתן וכלה שאין שמחה נקראת אלא ע"ש היין, ובאם שנזכור ישועתנו הנמשלות לכוס ישועות ולסוד יין דכ' ושתו ביין מסכתי אשר בזכותה ניגאל, וכשאנו אומרים שירים אלו שסגולתן להבריח המשטינים המעכבים תפילתנו לעלות אל השי"ת וכ"ש בבית חתן וכלה, אנו מעוררים אל מע' בחו"ר בעלמ"ה קוב"ה ושכ"י (וכנ"י) שהם דוגמתם למעלה ובפרט בשירים שחיבר מרנא ורבנא הר"ר שלום שבזי זלה"ה שכולם סודות עליונים, סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ואם תראה בשירו שבחים גשמיים כיד ורגל ושאר איברי הגוף, נהג ולך ואל יעצרך הגשם כי הוא מדבר לצד עילאה סודות עליונים ומדות עליונות ידועות אצלו מיין ואצל עין רוגל בעקבותיו וכשאנו אומרים אותם ע"ד הכוונה זו, חוקת שליח עושה שליחותו, ואנו מעוררים למעלה אהבתו ית' אלינו ומייחדים למעלה המדות העליונות וממשיכין שפע אליהן מאור הא"ס ב"ה, והם משפיעים שפע בעו' העליונים למעלה מדרגה אחר מדרגה מטה מטה, ומלאכי רחמים יהיו בעוורינו ויבקשו עלינו רחמים מאת א"ש, וירבה לסלוח כי הכל תלוי בידינו להשפיל ולהרים בין למע' ובין למטה מצד נשמותינו שהיא חלק אלוד ממעל יותר על השאר כמו שביאר הרח"ו בשע' הקדושה ע"ש, וכל ישראל כמא' הכתו' תכין לבם תקשיב אונך ושדי לא מצאנוהו שגיא כה, ואינו בא על האדם אלא לפי כחו כמ"ש הבע' חמ"י בספרו וסמך לדבר וישמע אלדים אל קול הער באשר הוא שם, ודי בזה הערה למבין וישמע חכם ויוסף לקח עד ישקף וירא ה' משמים, יחמול על עמו ויגאלם למען שמו, וכאב את בן ירצה אכ"י.

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,
יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

חכמי תימן

הרב משה ב"ר יהיא יצחק הלוי זצ"ל

נולד כ"ז שבט ה'תרס"ז בעי"ת צנעא לאביו הגאון הרב הראשי והראב"ד לק"ק בתימן הר"ר יהיא יצחק הלוי. גדל על ברכי התורה וינק משפע גדולתו של אביו הגאון שהאיר לעבר פניו מחכמתו תבונתו ומיתר סגולותיו הידועות לשם ולתהילה.

היה מעורב בעסקי ציבור כראוי למי שגדל בבית שפתוח היה לכל דורש ומבקש עזרה וסיוע גם ביום גם עד שעה מאוחרת בלילה, ידיו היו מושטות לנזקקים ורצונו הטוב לעזור הוסיף לגשר בינו לבין הציבור במונח הכרת טובה

המשך
למטה
מימין

ילדי הגן גילאי שלוש חגגו מסיבת סיום אותיות. יבורכו מפי עליון משפחת מעטוף אשר הפתיעו את הילדים בעוגה טעימה. אשר כל האותיות כתובות בה על סדר א-ב ונוסף שם התלמוד תורה 'עטרת חיים'

התודה...

הברכה...

לידידנו היקר משכנר הימים, והוא אחד מן התלמידי חכמים, אנשר את עירנו מפאריים, ועל אף זמנו הדחוק, עותן ממנו למען התלמוד תורה, והגהת העלון חלק מעמלו, הרב יוסף גרנא הי"ו.

יהי רצון שיראה פרי בעמלו, ויצליח ה' דרכו, וכל זרעו יהיו כמותו, בעלי תורה בעלי יראת, ויאריך ה' ימיו בטוב ושנותיו בנעימים, מתוך בריאות איתנה, ועדורא מעליא דשנים ורעננים, ויזכה לכל מדה טובה ולשמחה בית השאובה, אכ"ר.

המשך מהעמודה השמאלית והערכה.

אחרי פטירת אביו הגאון, הוא היה הרב היחידי הפוסק בהלי' שחיטה והבקי בבדיקת עט"ר. ב-ז' אלול ה'תש"ז נבחר לרב ופרנס הקהילה בתימן ומינויו אושר ע"י האימאם. רבים הם התפקידים שנשא על שכמו: הצלת יתומים, פיקוח על קופת הקדש, ידיו רב לו בהשכנת שלום בין איש לרעהו ובין איש לביתו, סיוע לנזקקים וסעד לנצרכים, מליץ טוב היה בפני השלטון לבטל גזירות להגן בפני המשטר על יתר הפליטה מצריהם וממתנכליהם. עזר ותמך להמונים ורבים בדרכם לעלות ארצה. נמנה היה עם מייסדי ביהכנ"ס 'תפארת ישראל' בר"ג ועם המסייעים בניהול הקהילה שם.

נפטר בירושלים כ"ז כסלו ה'תש"ס

מיינדי זעיר מוכתבי הורים

לכבוד הרב fe יונתן!

יונתן (נהי! כיתה א') הצדיק קרא את כל חו"מ בראשית בניאון נפלא בנסק הפוא. תודה לה'.

ישר כח על ההקצה.

לרב fe ישי

ישי (לוי! כיתה א') הצדיק קרא את כל פרשת שמיני אתמול וצוד שתי פרקים.

פוא טוב וישר כח.

לרב ליאור היקר!

יוסף (כהן. כיתה א') סייט את כל ספר תהילים בשפת בניאמה [הרבה שעות לקח

לוי].

ישר כח.

יהא רצוא שיצלו מצלה

מתורה ויראה, אכ"ר.

הערות. הארות ותשובות לחידות ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009 או במייל: Nahari@enativ.com

לזש"ק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזש"ק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה